

“‘Ingrid’ ha provocat inquietud i opinions polaritzades”

El cineasta Eduard Cortés (Barcelona, 1959) va sentir el crit d'un món que progressivament guanya presència: les xarxes socials d'internet. I, dins la virtualitat, la veu d'una jove artista propensa a l'autodestrucció. El resultat: 'Ingrid'.

COMEDIA

Què hi va trobar a la xarxa, per a escriure'n una història?
—D'entrada vaig accedir a un fotolog per atzar. Va ser fa cinc

anys. Em va sorprendre molt que la gent s'ho prengué com una mena de diari personal, que hi publicuessin retalls de la seva vida. Aquí vaig poder conèixer

un seguit de persones. Moltes es relacionaven entre elles i usaven servir les plataformes de la xarxa per fer conèixer els seus treballs artístics. I vaig començar a visualitzar una història. A poc a poc se'm va anar despertant la necessitat de fer alguna cosa, al marge d'allò què es pogués produir a la xarxa, i, sense saber gaire bé què fer, ja vaig començar a ajuntar totes aquestes persones. D'aquí surt l'embrió de la pel·lícula, o, més ben dit, la meua necessitat de crear-la.

—Dins aquest grup de joves artistes que va conèixer hi havia una noia que va ser l'interruptor més evident del projecte. Per què, ella?

—Vaig descobrir per casualitat els seus espais de la xarxa, on publicava retalls de la seva vida. Ens vam anar enviant correus, i després vam passar a parlar pel Messenger, d'una manera més fluida. La nostra relació va durar al voltant d'un any, amb moltes irregularitats. Se n'anava, tornava, m'explicava les seves anècdotes i tornava a desaparèixer, fins que un dia ja no va aparèixer més; això és una de les coses que té la xarxa, que tot s'esvaeix.

—I no n'heu tornat a saber res més?

—Li vaig escriure un correu, però no vaig tenir-ne notícies. Amb la xarxa això és molt freqüent, perquè, més que exposar-se ella mateixa, jo vaig conèixer la identitat que s'havia creat. Un dia va decidir d'abandonar aquell personatge i crear-ne un de nou. *Ingrid*, però, no és una pel·lícula cent per cent inspirada en la noia que vaig conèixer; ella em va causar un estat anímic favorable per començar a especular sobre la vida d'una noia semblant, d'omplir un forat que havia deixat. La pel·lícula comença on va acabar aquella relació.

—El fet que només hi hagi tres actors professionals (Eduard Farelo, Victòria Pagès i Jürgen Müller) i que tota la resta siguin personatges reals del món de la xarxa que s'interpreten ells mateixos —a banda d'Elena Serrano, que fa el paper d'Ingrid—, aporta

trets de documental al film. En algun moment vau considerar de rodar un documental, i no una ficció?

—Vaig pensar que com a documental potser no seria gaire interessant, cinematogràficament. Però, certament, l'efecte documental ja és el que buscava: posar davant l'espectador un fragment de realitat aparentment poc manipulada, però que realment està totalment condicionada per mi. El procés va consistir a escriure un guió de ficció i, seguidament, amagar-lo, perquè semblés que no n'hi havia. Passa això mateix amb la interpretació de tots els personatges de la xarxa, i la protagonista n'és el cas més paradigmàtic. No volia que la interpretés una actriu, perquè d'alguna manera això feia més evident la meua intervenció. Per això els únics actors professionals són els que no pertanyen al món de la xarxa.

—Conjuntament amb les persones que van participar en el film, vau muntar l'exposició fotogràfica "Ingrid last login" al Palau de la Virreina, dedicada a la protagonista. Hi ha un Myspace i tot un seguit de pàgines web dedicades a la figura del personatge. Quina significació tenen aquestes plataformes dins la gramàtica del film?

—Volíem que el personatge i tota la seva història tingués vida més enllà de la pel·lícula, que evidentment és la part més important. Per fer-ho vaig treballar amb persones que dediquen el seu dia a dia a aquestes activitats. Per tant, el projecte no s'acabarà mai. Per a mi era molt interessant de convidar la gent a navegar pel projecte, com si es tractés d'alguna cosa real.

—És per això també que compteu amb la internauta Marta Puig, Lyona a la xarxa, com a coguionista?

—Sí, perquè justament ella és la primera persona que vaig conèixer dins la xarxa. Té un fotolog (*Lyona*) amb més d'un milió de visites, una bogeria! Fins i tot abans de començar el projecte, la vaig agafar com a ajudant de direcció perquè havia estudiat cinema a l'ESCAC [Escola Superior de Cinema i Àudio-visuals de Catalunya]. La seva col·laboració al projecte per a mi era essencial per assessorar-me sobre com es mou la gent per aquests espais, posar-m'hi en contacte, buscar la manera d'encabir-los.

—El món de les xarxes socials és tan superficial com sembla?

"M'agrada explorar, sentir-me viu i reinventar-me en allò que faig"

—Allò que actualment es produeix a la xarxa es pot comparar amb allò que succeïa en alguns altres moments, com pot ser, per exemple, la *Movida* madrilenya. La gent deia que eren uns frívols, però darrere de tot allò hi havia més profunditat que no semblava. La perspectiva històrica acaba posant les coses a lloc. A la xarxa hi ha gent molt banal, però també n'hi ha de molt profunda, amb una gran càrrega creativa.

—El fet d'haver dirigit videoclips i programes musicals ha influït en la vostra concepció estètica d'*Ingrid*?

—A l'hora de rodar em guió molt per la intuïció, en la forma que crec que va millor al contingut que es narra. Aquí entenia que l'impacte de la imatge i la sensació de material poc ordenat contribuiria que no es notés la manipulació del director i que tot fos molt visceral. Però parlar de videoclip és una mica enganyós perquè n'hi ha de totalment clàssics. Volia que allò que suggerís la pel·lícula fos l'interruptor per portar l'espectador a la mateixa curiositat que guia els passos d'*Ingrid*.

—La protagonista té una mena d'atracció cap al culte al dolor que queda palesa al film. Què volieu despertar a l'espectador amb aquestes escenes?

—El dolor és una experiència vital del personatge, un acte de redempció que té una vinculació molt gran amb la nostra cultura. Quan en parlava hi havia gent que em retreia la cruïda de les escenes, però, si ho penses, les imatges que veus

en entrar en una església són també d'una violència impressionant. Em semblava molt interessant la manera com dolor i redempció podien confluïr en un personatge tan jove. A la pel·lícula totes les escenes relacionades amb el dolor tenen un tractament molt litúrgic, i fins i tot en alguns moments apareixen imatges que remetent a icones molt cristianes, una pietat, una davallada de la creu, una flagel·lació... Tenia la necessitat d'explicar que el dolor no sempre té relació amb pràctiques sado-masoquistes, i que forma part d'una filosofia molt més profunda que té a veure amb el propi esperit.

—Com han estat les reaccions dels espectadors?

—Hi ha hagut un gran gruix d'espectadors a qui la pel·lícula ha creat desconcert, que sovint es tradueix en una sensació d'inquietud. En els meus projectes anteriors estava acostumat a reaccions més consensuades, i amb *Ingrid* he descobert què són les opinions polaritzades, des de persones a qui els ha fascinat, fins a qui et diu que has fet una muntanya de merda, així mateix. Cal tenir en compte que la pel·lícula pot generar por en alguns sectors del públic, pel fet que parla de mons que no són els teus, i hi ha qui té tendència a desitjar l'immobilisme al seu voltant per crear seguretat. De manera que, quan algú sacseja, es pot despertar una sensació de rebuig.

—Us queda pendent una segona immersió al món d'*Ingrid*?

—Ara rodaré dues pel·lícules més convencionals per passar una mica aquest tsunami. Començo el rodatge d'uns capítols d'una sèrie que s'emetrà a Cuatro, d'àngels i dimonis, però al gener tornaré a rodar un llarg-metratge, la història dels Pelayo, una família que desbancava jugant a la ruleta. Tot el contrari d'*Ingrid*. M'agradaria acabar tenint una filmografia totalment inclassificable. M'agrada haver rodat *El pallaso i el Führer*, i després fer *Ingrid*, i continuar amb *Los Pelayo*. M'agrada explorar, sentir-me viu i reinventar-me en allò que faig. A hores d'ara ja no busco ni fer-me ric ni convertir-me en una celebritat. A vegades la vida em demana fer coses més convencionals i a vegades, arriscar-me. Ara, per poc que pugui, tornaré a explorar la foscor i tot el món de la xarxa, que m'atreu moltíssim.

Maria Junyent